

Høringsvar ifm. effektiviserings- og investeringsforslag til budget 2020

Socialforvaltningen har modtaget høringsvar fra følgende 9 organisationer:

Organisation	Sidetæl
Dansk Sygeplejeråd	Side 2
Dansk Socialrådgiverforening (København)	Side 6
Københavns Ældreråd	Side 7
Handicaprådet i Københavns Kommune	Side 9
Frivilligrådet	Side 11
Udsatterådet	Side 13
Dialogforum	Side 17
DJØF	Side 21
LFS (Landsforeningen For Socialpædagoger)	Side 25

Socialudvalget
Københavns Kommune

Den 20.2. 2019
Ref.: SAN/AGP
Sagsnr:

Dansk Sygeplejeråd

Kommentarer til effektiviseringsforslag vedr. budget 2020

Et samfund skal kendes på, hvordan det behandler sine udsatte. En metropol som København har mange udsatte borgere og har en forpligtelse til at hjælpe dem, der ikke kan tage vare på sig selv.

I Dansk Sygeplejeråd bidrager vi gerne med vores faglige indspark til, hvordan København kan gøre det endnu bedre for udsatte. Flere borgere lever længere med både fysiske og psykiske sygdomme. Derfor er vores generelle anbefaling, at socialforvaltningen styrker sine sundhedsfaglige tiltag.

Forvaltningen bør prioritere at tage en større andel af sygeplejestuderende i praktik for at sikre rekruttering af sygeplejersker til forvaltningen. Konkret bør forvaltningen uddanne flere kliniske vejledere, som kan forestå de studerendes uddannelse.

Dertil bør forvaltningen tilbyde flere videreuddannelsesmuligheder for sygeplejersker som led i en rekrutterings- og fastholdelsesindsats. Der er allerede hård konkurrence om sygeplejerskers arbejdskraft fra andre kommuner. Det er derfor væsentligt at kunne tilbyde attraktive løn- og arbejdsvilkår samt mulighed for at tage en godkendt specialuddannelse i psykiatri eller borgernær sygepleje.

Herunder er DSR's kommentarer til effektiviseringsforslagene vedrørende budget 2020 samt kommentarer til bevillingsudløbene.

Effektiviseringsforslag i Hjemmeplejen

HJ02 fleksibel vagtplanlægning

DSR tvivler på, at de forventede besparelser kan opnås ved dette forslag.

Kreds Hovedstaden

Frederiksborggade 15, 4
DK-1360 København K

Åbningstid:
Mandag, tirsdag, torsdag
samt fredag 9-14
onsdag 13-16

Tel +45 70 21 16 62
Fax +45 70 21 16 63

www.dsr.dk/hovedstaden
hovedstaden@dsr.dk

Det foreslås nemlig, at besparelsen opnås ved at få fast personale til at varetage arbejdet i stedet for vikarer, der specielt fra vikarbureauer er dyrere i drift. Om denne besparelse kan opnås ved fleksibel vagtplanlægning er vanskelig at sige, fordi det handler om arbejdsmængden i de forskellige vagter. Det er vanskeligt at forudsige akutte behov og eventuel tomgang i nattevagterne. Disse udfordringer gør forslaget ikke rede for.

Ved arbejdsopgaver i forskellige ydretider på døgnet, kan vores bekymring være at flere medarbejdere bliver nød til at gå på nedsat tid for at kunne passe deres arbejde.

HJ03 Afskaffelse af biler på hjemmeplejeområdet

DSR er bekymret for, at medarbejdere, der kører i visse områder i ydertiderne, kan opleve utryghed, hvis der ikke er biler til rådighed. Der er i forslaget ikke taget højde for, hvordan redskaber til fx forflytninger i akutte situationer skal transporteres.

Endvidere skal vi gøre opmærksomme på, at der er et stort antal arbejdsskader hos de medarbejdere der bevæger sig rundt på cykel i deres arbejdstid p.g.a. ulykker. Det antal frygtes stige i takt med bilerne afskaffes, hvilket risikerer at blive en merudgift i sygedage, samt påvirker trivsel og øger forbruget af vikarer”.

HJ09 Ændret serviceniveau på praktisk støtte [udarbejdet af SUF]

DSR er bekymret for, om forslaget kan betyde et øget arbejdspress for medarbejderne i visitationen. Derudover finder vi det usikkert, hvorvidt omfanget af de forslåede besparelser er realistisk, da det beror på en revisitation af den enkelte borger.

Øvrige effektiviseringsforslag

UD01 Tilpasninger på rusmiddelområdet

Lukning af iv-metadonbehandling på Forchhammersvej

DSR mener, at der ved lukning af iv-metadonbehandling på Forchhammersvej er betydelig risiko for, at disse svage borgere ikke opsøger et nyt behandlingstilbud. Det vil let føre til, at borgerne genoptager gamle mønstre og injicerer metadontabletter med diverse skader til følge.

Forchhammersvej er en specialenhed, og specialet handler om netop disse komplekse borgere i iv behandling. Resultatet af special-indsatsen er, at borgerne bliver mere stabile i deres fremmøde og mindsker sidemisbruget. Dette giver medarbejderne mulighed for at tale og afhjælpe nogle af de andre problemer, disse borgere har efter i mange år at have levet på kanten af samfundet. Der er kun få steder, hvor de rummes. Et af dem er Forchhammersvej, hvor de har et holdepunkt i livet.

Vi har en formodning om, at tilbuddet på Forchammersvej af nævnte årsager burde omfatte flere af de borgere, der er indskrevet på substitutionsenhederne i Center for Rusmiddelbehandling København.

Lukning af pårørendegrupper og kortere forløb i gruppebehandlingen

DSR mener, at lukning af pårørendegrupper er i modstrid med den helhedsorienterede behandling, der er virksom ift. misbrug. De pårørende har i ligeså høj grad som den misbrugende behov for en ramme mulighed for at forstå og arbejde med misbrugets konsekvenser. Grupperne er et vigtigt element i pårørendes muligheder for at kunne støtte og anerkende den forandring, den misbrugende er i.

De pårørende er oftest også primære omsorgspersoner for børn og unge i familier, der har brug for ekstra opmærksomhed, hvilket kræver en velfungerende voksen. Pårørendegrupper nedprioriteres allerede på enhederne pga. manglende ressourcer. Det er derfor uvist om der kan indhentes en besparelse på en fuldstændig nedlukning af disse grupper.

Ift. kortere behandlingsforløb er der ingen indikationer på, at borgerne modtager for mange ydelser under indskrivningen. Det kan være rationelt, at det samlede forløb er uden ventetider. Det er dog vanskeligt at se, at der opnås en besparelse alene ved at komprimere forløbene.

UD02 Afvikling af den tværgående psykologindsats

DSR ser med bekymring på afviklingen af den tværgående psykologindsats. Borgere tilknyttet rusmiddelbehandlingen har i højere grad dobbeltdiagnoser. I behandlingssystemer uden for rusmiddelbehandlingen afhjælper man ikke disse, før borgeren har været afholdende i op til 6 mdr.

Det tværgående psykologtilbud er en instans, der ikke stiller de samme krav og indgår i samarbejde med den øvrige behandling. Fokus er på at give så helhedsorienteret behandling som muligt af fx svær angst og alkoholafhængighed med det formål er skabe større succes og forebygge tilbagefald.

Dette er en helstøbt og langsigtet løsning, der hjælper borgere til at fastholde eller opnå et selvstændigt liv.

Bevillinger, der udløber i 2019 med genfinansieringsbehov

Udskrivningskoordinatorer. Udløb 0,5 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2020 0,5 mio. kr.

DSR mener, at det er væsentligt at forsætte denne bevilling til udskrivningskoordination for udsatte borgere. Indsatsen skal sikre, at udsatte borgere a) ikke udskrives til gaden og b)

får den nødvendige hjælp efter en indlæggelse. Indsatsen er med til at sikre en helhedsorienteret indsats for borgeren og en bedre sammenhæng på tværs af sektorgrænser. Dette giver en helstøbt og langsigtet løsning for borgeren og behandlingssystemet.

Videreførelse af bevilling til café Klare

DSR mener, at bevillingen til café Klare bør videreføres. Tilbuddet er et af ganske få, der henvender sig til socialt udsatte kvinder, og hvor der ydes hjælp og forebyggelse mod prostitution og udnyttelse af sårbare unge kvinder. Dette er med til at skabe lighed i sundhed med hjælp til at få behandling for misbrug og sindslidelser.

Med venlig hilsen

Dansk Sygeplejeråd Kreds Hovedstaden

Signe Hagel Andersen
Kredsnæstformand

Eughtina Birkedahl
Fællestillidsrepræsentant for
sygeplejerskerne i SOF

Høringsvar til investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2020

HovedMED/brugerorganisation: **Dansk Socialrådgiverforening – København**

Nr.	Titel	Bemærkning
Bevillingsudløb	Udvidelse af ordningen med socialrådgivere i daginstitutioner	<p>Ordninger med socialrådgivere i dagtilbud viser lovende resultater. I flere udviklingsprojekter medvirker ordningerne til at øge det tværfaglige samarbejde mellem dagtilbuddene og socialforvaltningen i kommunerne og børn med bekymrende trivsel. Ordningerne kan desuden styrke pædagogerne i, hvordan de skal handle over for og støtte op om familien. Vi ved, at i de forebyggende forløb, hvor socialrådgiver indgår i samarbejdet med institutionerne og forældrene, opleves det, at bekymringen for barnet falder undervejs i forløbet.</p> <p>Dansk Socialrådgiverforening København er derfor bekymret for, hvis Socialudvalget ikke prioriterer at forlænge bevillingen til ordningen. DS mener, det er afgørende forsat at sikre den tidlige indsat i Børnefamiliearbejdet i Københavns Kommune til fordel for de udsatte børn.</p> <p>DS mener det er afgørende, at vi forsat understøtter arbejdet i de små børns hverdag, hvor vi kan give råd og vejledning både til forældre og pædagogerne, være med til at kvalificere underretningerne til forvaltningen samt sikre, at børn og familier, som har behov for særlig støtte, hurtigt og professionelt bliver løftet ind i forvaltningen. Yderligere mener vi forsat, at det er vigtigt at prioritere det tværfaglige samarbejde mellem BUF og SOF.</p> <p>Dansk Socialrådgiverforening København er bekymret for, at konsekvenserne, såfremt bevillingen ikke forlænges, vil betyde, at der kommer færre og måske mindre kvalificerede underretninger, på de 0-6 årige børn, hvilket øger risikoen for, at vi ikke for hjælpet i tide og derfor ender med en større og dyrere og mere indgribende indsats i familien.</p>

Yderligere bemærkninger:

Hørings svar til investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2020

Københavns Ældreråds høringssvar af 27.02.19 vedrørende Socialforvaltningens investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2020

Nr.	Titel	Bemærkning
HJ06	Fra tryghedsbesøg til tryghedsopkald	<p>Københavns Ældreråd mener, at det er vanskeligt at forestille sig, hvordan forebyggelseskonsulenter/visitationen/medarbejdere vil kunne foretage en korrekt og meningsfuld vurdering af en borgers behov for hjælp alene ud fra et telefonopkald eller et skærmbesøg.</p> <p>Herunder stiller Ældrerådet sig tvivlende i forhold til, om det ved et telefonopkald eller et skærmbesøg er muligt at vurdere, om borgeren er underernæret, viser tegn på en demenssygdom eller andre symptomer på mistrivsel.</p>
HJ08	Ophør af ekstra årlig rengøring	<p>Det er Ældrerådets opfattelse, at der ikke bør ske et bortfald af den ekstra årlige rengøring, idet rådet vurderer, at det er af stor betydning for gruppen af borgere med begrænsede funktioner at kunne modtage denne årlige ekstra rengøring. Borgere som under ingen omstændigheder selv har mulighed for at foretage denne rengøring.</p>
HJ09	Ændret serviceniveau på praktisk støtte	<p>I Ældrerådet kan vi under ingen omstændigheder acceptere denne serviceforringelse, hvor der lægges op til at man som borger modtager praktisk støtte hver 3. uge.</p> <p>Hvis man som borger har behov for hjælp af kommunen til praktiske opgaver som rengøring af køkken, gulve, badeværelse og skift af sengetøj, så er det fordi man hverken kan eller magter opgaven selv.</p> <p>Hvis man ændrer på frekvensen fra hver 2. til hver 3. uge vil det ikke alene gå ud over almindelig hygiejne, men også have betydelig indflydelse på borgernes oplevelse af livskvalitet.</p>

HA04	Omstilling af dagtilbudsområdet for borgere med handicap: transport, lokationer, lukning/omdannelse og målgrupper	Ældrerådet skal gøre opmærksom på, at rådet finder det problematisk, at der i forslaget lægges op til, at indsatsen fremover ændres for borgere over 65 år til samværstilbud (klub) fremfor egentlig aktivitetstilbud. Dette er en serviceforringelse for borgerne, idet denne gruppe kan være mere 'plejekrævende' og have brug for socialpædagoger til at aktivere dem.
------	---	---

Hørings svar til investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2020

HovedMED/brugerorganisation: Handicaprådet i Københavns Kommune

Nr.	Titel	Bemærkning
HJ07	Tøjvaskordning – ændret serviceniveau og mindreforbrug (SOFs andel – udarbejdet af SUF)	Handicaprådet bemærker, at mange af disse borgere – som ikke selv er i stand til at varetage tøjvask – ikke har tøj, undertøj osv. til tre uger. De vil derfor blive tvunget til at købe nyt tøj eller genbruge det samme tøj flere dage. Der er desuden tale om en borgergruppe, som bruger mere tøj og sengetøj end den øvrige befolkning, idet eksempelvis borgere med inkontinens o.l. vil have behov for at skifte sengetøj og bukser ofte. De vil typisk også have et større forbrug af håndklæder, idet hjemmehjælpere som regel tager et nyt håndklæde hver gang de kommer, hvilket resulterer i et stort forbrug.
HJ08	Ophør af ekstra årlig rengøring (SOFs andel – udarbejdet af SUF)	Handicaprådet ønsker at gøre opmærksom på, at der ikke er tid til 'hovedrengøring' i den praktiske støtte. Det betyder, at denne ordning sikrer, at spindelvæv og støv i krogene bliver taget. Handicaprådet er meget bekymret for, at forslaget kan afholde folk fra at invitere gæster i deres hjem, hvis de skal bo i et beskidt hjem. Det vil betyde, at borgere med handicap, som i forvejen er en isoleret målgruppe, bliver endnu mere ensomme. Der er tale om et forslag, der berører borgernes værdighed og et forslag der ikke er i overensstemmelse med Handicappolitikens målsætning om at hjælpe borgere til at fastholde sociale relationer.
HJ09	Ændret serviceniveau på praktisk støtte (SOFs andel – udarbejdet af SUF)	Handicaprådet er meget kritisk overfor dette forslag, af samme årsag som bemærkningen til HJ08.
HA04	Investeringsforslag – Omstilling af dagtilbudsområdet for borgere med handicap: transport, lokationer, lukning/omdannelse og målgrupper	Handicaprådet er meget imod dette forslag. Handicaprådet anerkender, at forslaget kan give mening for mennesker, som er meget svækkede og hvor det er hårdt for dem at komme ud – men det må aldrig blive en generel trend. Handicaprådet er meget bekymret for, at forslaget resulterer i, at flere borgere har deres botilbud og dagtilbud på samme matrikel, hvilket skaber såkaldte sutskotilbud. Der er tale om borgere, som i forvejen lever et isoleret liv, idet de er afhængige af hjælp til at komme rundt og målgruppen har derfor brug for det miljøskifte, som et dagtilbud på en anden matrikel giver, herunder nye indtryk, møde nye mennesker mv.

HA10	Borgerstyret Personlig Assistance – reduktion i tilskud	Handicaprådet bemærker, at det i Københavns Kommune er normen, at medarbejdere får betalt 6. ferieuge. Medarbejdere ansat til en BPA-ordning har i forvejen en forholdsvis lav løn, og Handicaprådet mener ikke, at det kan være rigtigt, at medarbejderne skal være ringere stillet end de øvrige medarbejdere i Københavns Kommune. Forslaget kan yderligere betyde, at det bliver vanskeligere at rekruttere og fastholde kvalificerede medarbejdere til ordningen.
HA11	Reduktion i aktiviteten på de selvejende og kommunale 'kan'-klubtilbud for handicappede	Handicaprådet er meget imod dette forslag, da det kan få enorme og alvorlige konsekvenser for en stor gruppe borgere. Handicaprådet ønsker at fremhæve, at forslaget vil ramme en sårbar gruppe borgere, som i forvejen har et begrænset netværk, som i stor grad udgøres af de omtalte klubtilbud. Det vil derfor være vidtgående og i strid med Handicappolitikkens vision om et liv med høj livskvalitet samt målsætningen om at hjælpe borgere til at etablere og fastholde sociale relationer, hvis man beslutter at lukke disse tilbud. Handicaprådet fremhæver desuden, at der er mange frivillige i KIFU, og at man derfor får stor værdi for det forholdsvis lille tilskud der gives til KIFU. Desuden kan en evt. lukning af tilbuddene resultere i dyrere løsninger til de berørte borgere, som i stedet skal have alternative tilbud.
TOA02	Reduktion af § 18-puljen til frivilligt socialt arbejde	Forslaget er ikke i overensstemmelse med Handicappolitikkens målsætning om, at kommunen skal samarbejde mere med lokalsamfundet, civilsamfundet og frivillige, som kan tilbyde borgere med handicap en anden type af relationer og fællesskaber end kommunen kan. §18-puljen bidrager til, at der sættes rigtig gode frivillige projekter i gang, som København har stor værdi af.

Yderligere bemærkninger:

Høringsvar til investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2020

HovedMED/brugerorganisation: **Frivilligrådet**

Nr.	Titel	Bemærkning
TOA02	Reduktion af § 18-puljen til frivilligt socialt arbejde	<p>Frivilligrådet vil på det kraftigste anbefale, at Socialudvalget <i>ikke</i> reducerer budgetrammen for § 18-puljen. En reduktion af puljen vil have store konsekvenser for, hvor mange foreninger, som kan få gavn af midlerne, og hvor mange midler, hver ansøger vil kunne tildeles.</p> <p>I betragtning af det store bidrag, som frivillige foreninger i Københavns Kommune yder på socialområdet, vil en nedprioritering af denne størrelse få konsekvenser for de allermest udsatte borgere i byen, der hver dag finder mening og fællesskab i de frivillige tilbud, som finansieres gennem § 18-puljen.</p>
SI05	Afvikling af aktivitets- og samværstilbud til borgere med sindslidelse	<p>Frivilligrådet finder det ærgerligt, at der igen spares på de små væresteder. Det går ud over både medarbejdere og frivillige. Derudover er det bemærkelsesværdigt, at der flere steder i de forskellige budgetforslag nævnes, at civilsamfundet skal inddrages mere og at samarbejdet skal styrkes, samtidigt med, at der lægges op til nedskæringer på værestederne. Det hænger ikke særligt godt sammen.</p>
TV05	Reduktion i tilskud til private tilbud	<p>Samme pointe som ved SI05.</p> <p>Derudover vil Rådet gerne gøre opmærksom på, at der kan være foreninger der bliver ramt dobbelt af denne besparelse og TOA02, der reducer § 18-puljen. Dette kan have store konsekvenser for både tilbuddene og de brugere, som benytter dem og indirekte på recovery og rehabilitering af borgerne i Socialforvaltningens regi.</p>
UD01	Tilpasninger på rusmiddelområdet	<p>Frivilligrådet finder det skuffende, at man nedsætter serviceniveauet på støttekontaktpersonområdet. Kommunen er som sådan gode nok til at få borgerne i behandling, men mange mennesker oplever at have det svært, når de vender tilbage til hverdagen, og her er en kontaktperson er vigtig.</p>

		Med færre kontaktpersoner kan Rådet være bekymret over, hvorvidt man vil være gode nok til at følge borgerens rehabilitering til dørs.
--	--	--

Yderligere bemærkninger:

Frivilligrådet forstår godt, hvorfor inddragelse af civilsamfundet nævnes flere steder i budgetmaterialet. Men samarbejde med civilsamfund og frivillige organisationer omkring recovery og rehabilitering kommer ikke ud af ingenting. Man kan ikke bare henvise til den frivillige sektor, som en gratis løsning de steder, hvor det kniber med at få enderne til at hænge sammen for kommunen.

Det arbejde som de frivillige leverer er ikke til for at kommunen kan skære på andre tilbud. Tværtimod er det et supplement, der skal hjælpe borgerne yderligere på vej. Det er her energien og motivationen findes for den enkelte frivillige. Frivilligrådet er i tvivl om, hvorvidt der er forståelse for denne sammenhæng når der lægges op til at spare 18 pct. på § 18-puljen. En sådan besparelse vil ramme bredt og hårdt og gå ud over tilbud og borgere på samtlige af forvaltningens målgruppeområder. I forvejen halter København bagefter andre af de største kommuner i landet på dette område.

Hvis kommunen reelt ønsker et frugtbart samarbejde med civilsamfundet i løsningen af sociale problemer i København, bør man ikke spare, men nærmere investere i de tilbud, som fx aktivitets- og samværstilbud, der gør en stor forskel for mange, udsatte borgers liv for relativt få midler.

Rådet vil derudover opfordre til, at der skabes større opmærksomhed omkring fordelingen af midler de forskellige forvaltninger imellem. Det er en politisk opgave at sikre, at der tilføres midler til området, så det ikke altid er socialområdet der skal spare mest. Endelig vil rådet opfordre til, at inddragelsen i budgetprocessen kommer til at foregå tidligere næste år.

Høringsvar til investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2020

HovedMED/brugerorganisation: **Udsatterådet**

Nr.	Titel	Bemærkning
UD01	Tilpasninger på udsatterområdet	<p>Præmissen for forslaget er helt forkert. Efterspørgslen på IV-substitutionsbehandling er ikke noget problem, det er visitationen til tilbuddet der halter. Der mangler generelt viden og oplysninger til stofbrugerne om konsekvenserne af injektion af metadon, og det er en stor del af grunden til, at der er færre som bruger tilbuddet på Forchhammersvej.</p> <p>Udsatterådet mener, at Socialudvalget bør afvise forslaget, da det forringe en masse sårbare menneskers liv for en meget lille besparelse.</p>
UD02	Afvikling af den tværgående psykologindsats	<p>Ligesom i UD01 mangler der oplysning til brugerne om tilbuddet. Der er Rådets opfattelse, at forslaget grundlæggende går ud på at bespare noget, som aldrig er blevet prioriteret og gjort ordentligt i første omgang. Der har på intet tidspunkt været nok psykologer i rusmiddelbehandlingen, til trods for der i forslaget direkte står skrevet, at er der <i>'god synergi i at tilbyde psykologbehandling sammen med rusmiddelbehandlingen'</i>.</p> <p>Derudover vil Rådet gerne bemærke, at det er dybt urealistisk at forvente, at borgerne skal benytte egen læge. Størstedelen af borgerne i rusmiddelbehandling har hverken råd eller kontakt til egen læge. Derfor forholder Udsatterådets sig yderst kritisk til dette budgetforslag.</p>
SI05	Afvikling af aktivitets- og samværstilbud til borgere med sindslidelser	<p>Udsatterådet finder det bekymrende, at man ønsker at reducere antallet af aktivitets- og samværstilbud på psykiatriområdet. Aktivitets- og samværstilbuddene er et godt og velfungerende supplement til borgere med</p>

		<p>sindslidelser, og at spare på dem bliver dyrere i det lange løb.</p> <p>Derudover arbejder aktivitets- og samværstilbuddene med at nedbringe ensomhed blandt borgerne – et af de centrale fokuspunkter i Socialstrategien. Det virker derfor direkte selvmodsigende, at kommunen ønsker at spare på dette område.</p> <p>Ligeledes er et samværstilbud mange brugeres kontakt til det omgivende samfund og ikke mindst kommunen og behandlingssystemet. Brugerundersøgelser viser, at de fleste af brugerne ikke benytter andre tilbud. Når man afvikler disse typer af tilbud, risikerer man dermed samtidigt at afskære kommunens kontakt til en lang række borgere, som er afhængige af hjælp fra samværstilbuddet til at opretholde kontakten til hjælpesystemet og behandlingstilbud – og det forringer naturligvis effekten af kommunens sociale og sundhedsmæssige indsatser.</p> <p>Endelig foreslår Udsatterådet, at forvaltningen tidligere inddrager de private tilbud, før man laver konkrete spareforslag.</p> <p>Fx kunne forvaltningen i udarbejdelsesfasen af et forslag konkret spørge de relevante private tilbud, om de selv har nogle ideer til, hvordan man kan spare penge på et udpeget område. Der er fx ikke utænkeligt, at nogle tilbud kunne finde på at slå sig sammen, hvis det betød, at man kunne undgå en lukning.</p>
TV05	Reduktion i tilskud til private tilbud	<p>Udsatterådet bemærker, at det rammer mange områder og borgere at skære på lavtærskeltilbud, som væresteder og private tilbud ofte er. De private lavtærskeltilbud hjælper relativt mange borgere ift. størrelsen på deres tilskud. De private tilbud fungerer i forvejen med lav normering, hvad angår administrative funktioner, konsulenter mv., som der typisk peges på, at der</p>

		<p>skal spares på, når der som i dette forslag 'grønthøstes'.</p> <p>Hertil kommer, at der for de private tilbud ofte er tale om grundbudgetter, hvor der ikke er et aktivitetsbudget, men udelukkende et grundbudget. Forslaget forringer dermed civilsamfundsorganisationernes muligheder for at levere, hvilket er i direkte modsætning til flere af de øvrige budgetforslag, hvis præmis forudsætter at civilsamfundstilbuddene bevares eller styrkes. Man kan ikke på samme tid spare på civilsamfundsorganisationer og samtidigt forvente, at de kan overtage flere opgaver fra forvaltningen.</p>
BU10	Besparelse på den Sociale Døgnvagt	<p>Udsatterrådet kan på ingen måde støtte en besparelsen på speciallægen i Døgnvagten. Det er kun 135.000 kr. der spares på et tilbud, som er det eneste der findes for brugere af psykiatrien efter kl. 16.00. Når man sparer her fjerner man samtidigt fagligheden på området velvidende, at den psykosociale indsats er enormt betydningsfuld for borgernes rehabilitering.</p>
TOA02	Reduktion af § 18-puljen til frivilligt socialt arbejde	<p>Det er en udpræget dårlig ide at spare midler på et område, hvor man får rigtig meget for pengene. Udsatterrådet vil gerne opfordre forvaltningen og udvalget til at tænke over, hvor mange borgere der vil blive ramt af denne besparelse.</p>

Yderligere bemærkninger:

- **Det er ikke givet, at der altid skal spares så meget på socialområdet.** Udsatterrådet vil opfordre til, at der skabes større opmærksomhed omkring fordelingen af midler de forskellige forvaltninger imellem. Det er en politisk opgave at sikre, at der tilføres midler til området, så det ikke altid er socialområdet der skal spare mest. Det er Udsatterrådets oplevelse, at København i høj grad halter bagud med at bringe forbruget på udsatte på niveau med øvrige kommuner, hvilket ses af lave enhedspriser på herberger og botilbud.
- **Der mangler generelt sammenhæng i forslagene.** Fx forudsættes det i ét forslag, at civilsamfundet skal styrkes og bevares, men i det næste forslag skæres der ned på det.
- Udsatterrådet er bekymret over, **hvorvidt forvaltningen har sammenholdt sine budgetforslag med de øvrige forvaltninger?** Man skærer fx på kontaktpersoner, men er det i overensstemmelse med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens forslag?

Hvis ikke man sammenholder besparelsesforslagene, risikerer nogle borgergrupper at blive ramt dobbelt!

- ***Præmissen for budgetforslagene er grundlæggende ulogisk.*** Når man vælger at spare så meget på håndholdte indsatser, som fx en enkelt speciallæge og små aktivitets- og samværstilbud, kommer det til at koste på det akutte område i stedet. Det er der ikke nogen langsigtet besparelse i.
- ***Et gratis forslag fra Udsatterådet til forvaltningen:*** Hvis kommunen konstaterer, at noget ikke bliver brugt eller ikke har den fornødne effekt, skal man i stedet for at sige, at man ikke har brug for indsatsen tage en dialog med fx Udsatterådet om, hvordan man kan indrette det bedre, i stedet for bare at spare tilbuddet væk!
- ***Udsatterådet stiller sig gerne til rådighed for videre dialog og sparring*** – og opfordrer til, at inddragelsen i budgetprocessen kommer til at foregå tidligere næste år. På den måde kan de misforståelser, som Rådet oplever at effektiviseringsforslagene er baseret på, undgås!

Høringsvar til investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2020

Brugerorganisation: **Dialogforum**

Nr.	Titel	Bemærkning
SI01	Udvidelse af Københavnermodellen for borgere med sindslidelser	<p>Det positive ved forslaget er, at det har fokus på forebyggende indsatser og tidlig støtte til borgere med psykiske lidelser, og at Københavnermodellen tænkes sammen med andre tilbud i socialpsykiatrien. Men Dialogforum bemærker, at det er meget ærgerligt, at forslaget opstår som led i en besparelse.</p> <p>Københavnermodellen indebærer blandt andet, at borgerne benytter sig af aktivitets- og samværstilbuddene, bl.a. til gruppestøtte. Dialogforum kan dog konstatere, at der også er udarbejdet et budgetforslag om afvikling af nogle aktivitets- og samværstilbud, mens alle tilbuddene skal pålægges en besparelse på 5 pct. Det giver ikke mening at spare på aktivitets- og samværstilbuddene, når de samtidigt indgår som en del af Københavnermodellen i dette forslag.</p> <p>Dialogforum er også bekymret for, at Københavnermodellen på sigt vil føre til en lukning af botilbudspladser.</p> <p>Det skal endeligt bemærkes, at der ikke er mulighed for at påklage afgørelserne efter §§82 a og b. Det er et problem, hvis Københavnermodellen betyder, at borgerne får en mindre ret til at klage over de afgørelser de modtager.</p>
SI02	Styrket myndighedsindsats – Flere sagsbehandlere til at varetage	<p>Dialogforum er ekstremt bekymret for, at forslaget kan betyde, at borgere med psykiske lidelser presses til at tage imod en indsats med mindre støtte, før de er klar til det.</p>

	myndighedsopgaver for borgere i botilbud	<p>Dialogforum ønsker også, at forvaltningen i forslaget skriver det tydeligere frem, at forslaget vil betyde, at borgerne får mindre støtte i stedet for at kalde det mindre indgribende indsatser.</p> <p>Det er desuden spild af ressourcer at ansætte flere sagsbehandlere til myndighedsopgaverne på botilbuddene. Den opgave løses allerede i dag.</p>
SI03	Beskyttet beskæftigelse som en integreret del af tilbudsviften	Det er vigtigt at være opmærksom på, om behovet ændrer sig, så der igen bliver brug for flere pladser.
SI05	Afvikling af aktivitets- og samværstilbud til borgere med sindslidelser	<p>Dialogforum finder besparelsens størrelse ekstremt bekymrende. Der er tale om en stor besparelse, som vil få meget store konsekvenser for mange borgere – både borgere med psykiske lidelser, hjemløse og ensomme borgere.</p> <p>Dialogforum anbefaler, at forslaget splittes op i flere mindre forslag, så Socialudvalget får mulighed for at forholde sig til hvert tilbud enkeltvis.</p> <p>En af ambitionerne med forvaltningens omstilling af socialpsykiatrien er at få flere borgere i egen bolig. Derfor er det også paradoksalt, at der skal spares på tilbud, der i høj grad henvender sig til borgere, der bor i egen bolig. Der arbejdes derudover med en faglig omstilling af aktivitets- og samværstilbuddene, og det vil forstyrre omstillingen af tilbuddene, hvis man pålægger alle tilbud en besparelse på 5 pct.</p> <p>Det er vigtigt at være opmærksom på sammenhængen til SI01. Hvis tilbuddene afvikles, bliver der færre steder at henvise til i Københavnermodellen.</p>
UD01	Tilpasninger på rusmiddelområdet	Dialogforum er ikke enig i forudsætningerne for forslaget. Der er ikke en faldende efterspørgsel på IV-substitutionsbehandling – den manglende brug skyldes i stedet, at

		<p>forvaltningen ikke visiterer til tilbuddet. Forslaget er dermed baseret på et faktisk forkert grundlag.</p> <p>Et forslag er, at der i stedet kan udleveres injicerbar metadon på de almindelige rusmiddelcentre, som brugerne kan tage med hjem.</p> <p>Det er vigtigt, at alle, der har brug for en støttekontaktperson, får mulighed for at få en. Derfor er det også meget bekymrende, at der spares på ordningen.</p>
UD02	Afvikling af den tværgående psykologindsats	<p>Det er ekstremt bekymrende, at den tværgående psykologindsats under Center for Rusmiddelbehandling afvikles. Netop psykologer kan spille en afgørende rolle for, at borgere med misbrugsproblematikker får det bedre. Der kan ikke spares mere på området, og Dialogforum anbefaler, at Socialudvalget ikke vedtager forslaget.</p> <p>Dialogforum stiller sig desuden tvivlende over for, om de borgere, der fremover skal henvises til psykolog via egen læge, har råd til egenbetalingen, ligesom der ofte er lang ventetid på psykologbehandlingen.</p>
BU07	BU07 – Kapacitetstilpasning [FORTROLIGT FORSLAG]	<p>Dialogforum kender ikke indholdet af forslaget, der er fortroligt. Derfor bemærker Dialogforum, at forvaltningen bør være opmærksom på, om forslaget ikke er i overensstemmelse med BU09 om reduktion i døgninstitutionsanbringelser til fordel for netværksanbringelser.</p>
BU10	Den Sociale Døgnvagt	<p>Dialogforum fraråder kraftigt, at sociallægen spares væk. Det er muligt at det som udgangspunkt er en opgave, som bør løses af regionen, men det sker ikke pt. Derfor vil det have konsekvenser for de udsatte og dårligt fungerende unge. Sociallægen har en række opgaver med de meget udsatte unge, som Center for Forebyggelse og Rådgivning er i kontakt med. Det gælder de unge i U-</p>

		<p>turn, der trods deres misbrug kan få adgang til den udredning, der kan hjælpe dem videre – noget der kan være rigtig svært i det etablerede sundhedssystem, hvor den unge ofte mødes med krav om at stoppe misbrug, før der kan blive set på mulighed for udredning.</p> <p>Besparelsen kan i stedet gennemføres som fx en rammebesparelse på administrative eller ledelsesmæssige ressourcer. De administrative ressourcer tillader bl.a. Døgnvagten at bistå Center for Forebyggelse og Rådgivning, hvorunder Døgnvagten er organiseret, med diverse opgaver.</p>
BU11	Besparelse på skolesocialrådgivere	<p>Dialogforum mener ikke, at det er et validt argument for at reducere ordningen, at kommunen ikke har formået at tilpasse serviceydelsen til det stigende antal elever. Med forslaget bliver ordningen udhulet på de enkelte skoler og dermed ineffektiv.</p> <p>Det giver desuden heller ikke mening at spare på de tidlige og forebyggende indsatser.</p>
HJ09	Ændret serviceniveau på praktisk støtte	<p>I beregningen af besparelsen mangler der prisen på den løbende evaluering. Dialogforum antager, at der i forslaget er taget højde for, at nuværende modtagere af ydelsen løbende udskiftes med borgere, der visiteres fremover. Kunne det tænkes, at dette kunne være besparelsen i stedet for en ændring af serviceniveauet?</p> <p>Området er desuden udhulet i forvejen pga. store besparelser.</p>

Høringsvar til investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2020

HovedMED/brugerorganisation: **Kim Mosegaard , DJØF**

Nr.	Titel	Bemærkning
TV01	Investeringsforslag - Oprettelse af administrative fællesskaber i Socialforvaltningen	<p>Det kunne have været relevant at se på de positive og negative erfaringer der var i hhv. BUF og SUF. Dette blev lovet på HovedMED 30/1-19, men det er uvist om det er sket eller kan nås endnu.</p> <p>Udfordringer i forslaget</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loyalitetsproblematikken, potentiel interessekonflikt og dobbeltpres for de medarbejdere som nu centraliseres og referer til en fagchef i stedet for en centerledelse blev drøftet. Den chef der ansætter én er også den man arbejder for og det kan udfordre det gamle samarbejde med center og centerledelse. • Distance: Vi fjerner os fra vores kunder og samarbejdspartnere på de lokale arbejdspladser og det kan svække samarbejde og tillid samt vores indsigt i kerneopgave og vilkår i driften. Det blev drøftet, hvorvidt det er vigtigt at vi kommer ud, og hvordan man kan fastholde fysisk tilstedevær i forhold til vores samarbejdspartnere. • De lokale arbejdspladser/lederne centralt kan komme til at skulle løse endnu flere administrative opgaver end de gør i dag. Det vil betyde at personale- og faglig ledelse vil komme endnu mere under pres til fordel for at skulle håndtere de stadig flere administrative opgaver som i forvejen vokser. Det kan betyde, at man lokalt i endnu højere grad vil opbygge lokale administrationsenheder for at få det til at hænge sammen. ”Investeringsforslaget” – dvs. besparelsen – fejlsletter at der bliver mere tid til lokal

		<p>faglighed og borgerne ved beskære støttefunktionerne. Selve overgangen – dvs. organisationsændringen – vil sandsynligvis tage 1-3 år før man kan høste gevinsterne lokalt, dvs. få bedre service.</p> <p>Dvs. at der vil komme en reel servicenedgang i overgangen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De adm. medarbejdere også en lang række usynlige opgaver: sikring af at printere virker, bestiller og lukker elektrikerer ind, vinduespudderen, sikrer at der er printerpapir... Hvis man fysik flytter medarbejderne er det selvsagt at disse opgaver vil sejle eller optage tid fra andre i huset. <p><u>På positivsiden:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Øget fokus på faglighed og kvalitet kan give den enkelte bedre mulighed for faglig sparring og kollegaskab samt faglig udvikling. • Arbejdsglæde: Mulighed for øget trivsel og arbejdsglæde, hvis man kan se at det man laver i højere grad giver mening forbrugere og skatteborgerne bredt. • Mindre konkurrence om opgaver: Den indbydes ”konkurrence og kamp” om opgaver mellem forvaltningens enheder/konsulentlagene (på fx HR-området) mindskes sandsynligvis, når der bliver færre om fadet og nogle mellemlag fjernes (mindre tid til pseudoarbejde): Dvs. mere gennemsigtighed og mindre bureaukrati. • Kerneopgaven i fokus: Projektets øgede fokus på kerneopgaven og borgerne, kan vi som DJØF’ere, kun støtte om. • Driftssikkerhed. Der vil være mindre sårbarhed på opgaveløsningen, når der ikke kun sidder én medarbejder med
--	--	--

		viden og indsigt i et fagområde på centerniveau.
TV02	Investeringsforslag - Professionalisering af indkøb i Socialforvaltningen	<p>DJØF synes det er et meget spændende og ambitiøst forslag.</p> <p>Er der eksempler på at dette virker så godt andre steder?</p> <p>Der vurderes at være en lav risiko ved forslaget på trods af at der i forslaget er står at der er flere usikkerheder ift. beregningerne. Er man måske for optimistisk når der vurderes at der kan spare mange midler på det?</p>
TV03	Investeringsforslag - Bølge 2 af robotter og machine-learning i Socialforvaltningen – herunder automatisering af indkomne mails og breve	<p>Interessant at man med denne case virkelig investere i fremtidig teknologi.</p> <p>Besparselsen er umiddelbar ikke stor, men potentialet fremadrettet retfærdiggør investeringen.</p>
TOA01	På de tværgående områder gennemføres fokuserede effektiviseringer på Servicecenter og Digitalisering, og derudover gennemføres en generel reduktion af løn og driftsudgifter over det samlede tværgående område.	<p>4/5 dele af forslaget er en generel grønthøster.</p> <p>Den overordnede kommentar er, at forslaget er meget lidt konkret ift. konsekvenserne for kvaliteten af produkterne, arbejdsmiljøet og arbejdsfællesskaber i B17. Derudover er der følgende kommentarer, der også blev drøftet på fællesmed:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvorfor rammes Digitalisering af fokuserede besparelser? - Hvad menes 'simplere og mere effektive processer mv.' Det er vigtigt, at der sker en tydelig ledelsesmæssig prioritering af opgaverne ved effektivisering, herunder hvor serviceniveauet kan/skal forringes. Det er et opmærksomhedspunkt, at opgaver ikke nødvendigvis "forsvinder", hvis de løsningen af dem forringes – tværtimod. - Ligeledes kan der spørges til, hvad der menes med forlængelse af svar- og sagsbehandlingstider – og hvad kan det få af betydning? - Hvilke erfaringer er der eksempelvis fra tidligere erfaringer med at forlænge frister

		og sagsbehandlingstider – har man kunne finde en effektivisering?
BU14	Reduktion i omfanget af efteruddannelsesaktiviteter og fælles standarder for supervision samt rammebesparelse på døgninstitutioner og dag-behandlingstilbud	DJØF mener det er en dårlig ide med de 0,86 % general reduktion af dag- og døgnrammen i BBU.
BU09	Investeringsforslag - Reduktion i døgninstitutionsanbringelser til fordel for netværksanbringelser	Godt at forslaget vurderes til at have en høj risiko. I 2018 viste det sig svært at nedbringe døgnanbringelserne som forventet på trods af at det var et fokuspunkt.
HJ05	Øget brug af underleverandører	Fornuftigt, hvis samme kvalitet kan leveres.

Yderligere bemærkninger:

Høringsvar til investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2020

HovedMED/brugerorganisation: **LFS (Landsforeningen For Socialpædagoger)**

Eventuelle bemærkninger til investerings- og effektiviseringsforslag indsættes i nedenstående tabel, som vedlægges til Socialudvalgets møde d. 6. marts. Fristen for indsendelse er 1. marts kl. 10.00 til e-mail l55j@kk.dk.

Nr.	Titel	Bemærkning

Yderligere bemærkninger:

LFS mener den største udfordring, i forhold til budget 2020, er, at de overordnede rammer for den kommunale økonomi sætter socialforvaltningen under pres.

Budgetlov, økonomiaftalen mellem KL og Finansministeriet og deraf følgende begrænsninger i kommunens "aktionsrum" giver udfordringer i forhold til kravet til SOF om vores bidrag til den samlede besparelse/effektivisering.

I forhold til de økonomiske udfordringer for budget 2020 er det tydeligt for LFS, at Socialforvaltningen nu er nået dertil hvor investerings-/effektiviserings-/besparelsesforslagene er inde og skære i reelle kerneopgaver. Hvilket vi som LFS er meget bekymret for, da det er med til give faglig videns tab, dårligt arbejdsmiljø og manglende fokus på kerneopgaven. Endvidere ser vi en reel fare for at rekrutteringen til stillingerne i SOF, vil blive udfordret. Det gælder ikke mindst på det socialpædagogiske område, hvor det er svært rekruttere pædagoger.

Synspunkterne medarbejdersiden i HovedMED i SOF er fremkommet med, deler LFS og er enige i de bekymringer der ligger på konkrete forslag. Derfor er det ordene fra LFS i år.

Med venlig hilsen
Helle Haslund, LFS